

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/97/97/97

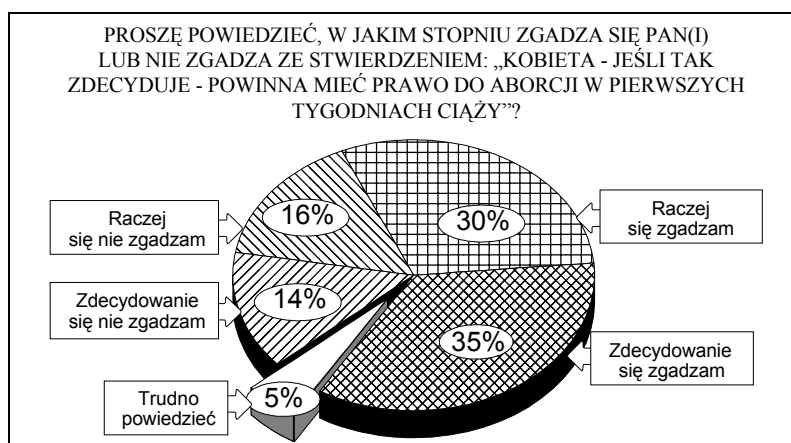
STOSUNEK DO ABORCJI PO ORZECZENIU TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC '97

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego dotyczące niezgodności z konstytucją części przepisów znowelizowanej ustawy antyaborcyjnej nie wpłynęło w znaczący sposób na opinie o dopuszczalności aborcji. Poglądy polskiego społeczeństwa w tej sprawie są dość stabilne. W czerwcu połowa (50%) badanych uważała, że przerywanie ciąży powinno być dozwolone (bez żadnych ograniczeń lub z pewnymi ograniczeniami), a nieco ponad jedna czwarta (27%) opowiedziała się wprawdzie za zakazem aborcji, ale z pewnymi wyjątkami.
- ◆ Prawie dwie trzecie respondentów sądzi, że kobieta powinna mieć prawo do aborcji w pierwszych tygodniach ciąży.

- ◆ Wśród opowiadających się za dopuszczalnością przerywania ciąży oraz uważających, że aborcja powinna być zakazana, ale z pewnymi wyjątkami, a także wśród osób nie mających zdania w tej sprawie większość (71%, co stanowi 51% ogółu badanych) jest za dopuszczalnością aborcji z tzw. względów społecznych.
- ◆ W porównaniu z październikiem '95 jedynie nieznacznie zmalała (z 66 do 63%) liczba respondentów uważających, że o kwestii dopuszczalności aborcji powinno decydować społeczeństwo w referendum, a nie odpowiednie władze.

W ostatnich dniach maja Trybunał Konstytucyjny uznał, że ubiegłoroczna liberalizacja ustawy antyaborcyjnej (m.in. przepis zezwalający na przerwanie ciąży, gdy kobieta ciężarna znajduje się w ciężkich warunkach życiowych lub trudnej sytuacji osobistej) jest niezgodna z konstytucją. Sejm ma pół roku na odniesienie się do tego werdyktu. W głosowaniu może odrzucić orzeczenie Trybunału. Część posłów zapowiedziała, że będzie zabiegać o przeprowadzenie referendum w sprawie dopuszczalności aborcji, część zaś nie sądzi, by referendum było najlepszym sposobem rozwiązania tej kwestii.

Poglądy społeczeństwa na temat dopuszczalności przerywania ciąży są od dawna przedmiotem badań CBOS. Wyniki czerwcowego sondażu pokazują, jakie są postawy wobec aborcji oraz opinie o możliwości rozstrzygnięcia tej kwestii w referendum¹.

OGÓLNA OPINIA O PRAWNEJ REGULACJI ABORCJI

Poglądy polskiego społeczeństwa na temat prawnej regulacji przerywania ciąży są dość stabilne. Obserwujemy jedynie niewielkie ich wahania. W porównaniu z listopadem '96 wzrósł nieco (o 3 punkty procentowe) odsetek respondentów opowiadających się za zakazem przerywania ciąży, ale z pewnymi wyjątkami, a zmalał (o 5 punktów) odsetek zwolenników

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (85) przeprowadzono w dniach 13-17 czerwca '97 na 1110-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

dopuszczalności aborcji bez żadnych ograniczeń. Obecne wyniki są zbliżone do rezultatów z września '96 (sondaż realizowano w niespełna miesiąc po zalegalizowaniu przez Sejm przerywania ciąży z tzw. powodów społecznych). Połowa badanych uważa, że aborcja winna być dozwolona z pewnymi ograniczeniami lub bez żadnych ograniczeń, a nieco ponad jedna czwarta sądzi wprawdzie, że przerywanie ciąży powinno być zakazane, ale dopuszcza pewne wyjątki.

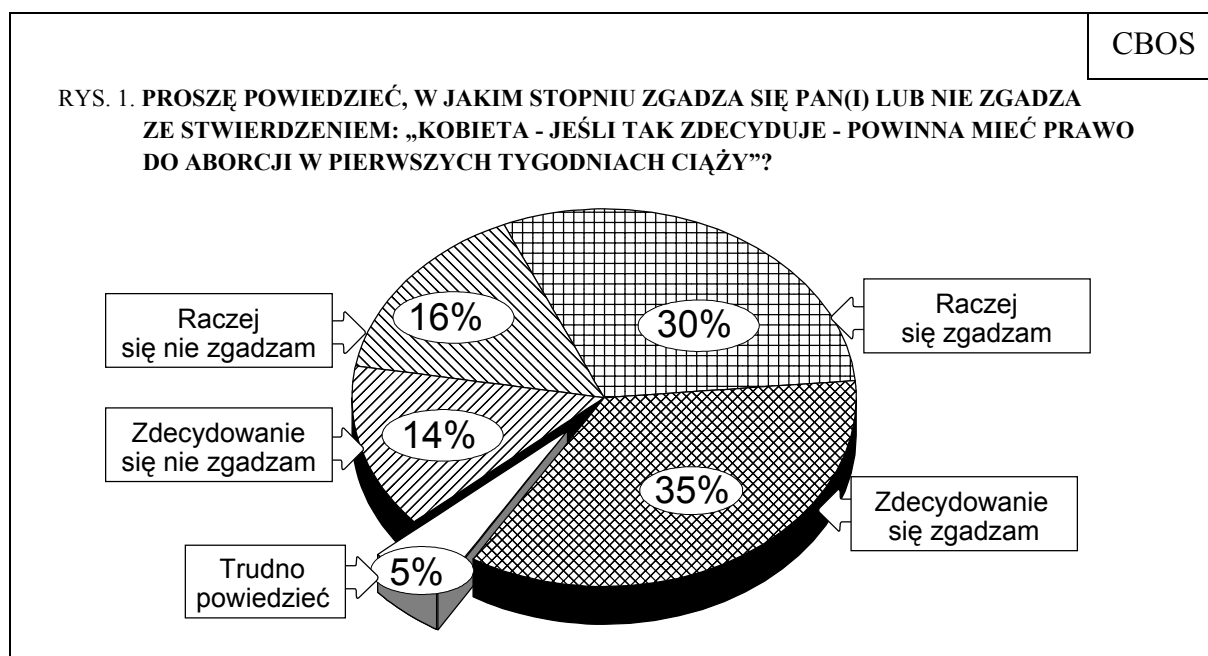
Tabela 1 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, przerywanie ciąży powinno być:	Wskazania respondentów według terminów badań									
	IX '91	III '92	IV '93	V '94	VII '94	X '95	III '96	IX '96	XI '96	VI '97
- dozwolone bez żadnych ograniczeń	22	26	23	18	22	18	13	15	19	14
- dozwolone, ale z pewnymi ograniczeniami	35	35	41	42	37	36	41	35	35	36
- zakazane, ale z pewnymi wyjątkami	22	22	20	22	21	23	29	27	24	27
- całkowicie zakazane	12	10	10	9	14	14	10	17	15	14
Trudno powiedzieć	9	7	6	9	6	9	7	6	7	8

Czynnikiem, który najsilniej różnicuje opinie badanych o aborcji, jest deklarowana przez nich częstość udziału w praktykach religijnych. Im rzadziej respondenci w nich uczestniczą, tym akceptacja aborcji bez ograniczeń lub z pewnymi ograniczeniami wzrasta - od 11% wśród biorących udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu do 76% wśród osób w ogóle w nich nieuczestniczących. Nieco słabiej, ale jednak bardzo wyraźnie opinie w tej sprawie różnicują też poglądy polityczne ankietowanych. O tym, że przerywanie ciąży powinno być dozwolone bez ograniczeń lub z pewnymi ograniczeniami, przekonanych jest 31% badanych o orientacji prawicowej i 73% deklarujących poglądy lewicowe. Wpływ innych czynników i cech społeczno-demograficznych respondentów jest mniejszy.

PRAWO KOBIETY DO ABORCJI

Opinie o aborcji należą do spraw silnie podlegających wpływom ideologicznego kontekstu, w jakim się o nich mówi. Nic więc dziwnego, że poruszenie kwestii aborcji w powiązaniu z „prawami kobiety”, a nie - jak wyżej - ogólną dopuszczalnością lub zakazem przerywania ciąży przyniosło nieco odmienne poglądy na ten temat.

Prawie dwie trzecie badanych uważa, że kobieta powinna mieć prawo do aborcji w pierwszych tygodniach ciąży. Jest to bardzo wyraźne opowiedzenie się większości społeczeństwa za respektowaniem podmiotowości kobiety². Z danych zawartych w tabeli 2 wynika, że nawet wśród osób, które są zdania, że przerywanie ciąży powinno być całkowicie zakazane, co siódma (14%) zgadza się z opinią, że kobieta - jeśli tak zdecyduje - powinna

² Podobnie wysoki odsetek badanych opowiedział się za respektowaniem prawa kobiety do aborcji z tzw. względów społecznych w sytuacji odmawiania przez szpitale wykonywania tych zabiegów. Zob. komunikat CBOS „Problem aborcji w szpitalach państwowych”, marzec ‘97.

mieć prawo do aborcji w pierwszych tygodniach ciąży, a co siedemnasta (6%) nie ma określonego zdania w tej sprawie. Odsetki te są zbyt duże, by można było uznać, że wynikają z niezrozumienia pytania. Wśród respondentów opowiadających się za zakazem aborcji, ale z pewnymi wyjątkami, blisko połowa (45%) aprobuje prawo kobiety do aborcji. Tak więc „pewne wyjątki” mogą być przez niektórych badanych rozumiane bardzo szeroko, skoro jedynym ograniczeniem byłby stan zaawansowania ciąży, a opowiedzenie się za zakazem nie wyklucza akceptacji, gdy chodzi o prawo kobiety. Pewnego rodzaju ambiwalencja wydaje się w tym przypadku wynikać z ideologicznej presji, skłaniającej do wyboru odpowiedzi raczej mówiącej o zakazie niż uznającej aborcję za dozwoloną.

Tabela 2

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, przerywanie ciąży powinno być:	W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza ze stwierdzeniem: „Kobieta - jeśli tak zdecyduje - powinna mieć prawo do aborcji w pierwszych tygodniach ciąży”?				
	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Zdecydowanie nie zgadzam się	Trudno powiedzieć
– dozwolone bez żadnych ograniczeń	76	21	1	1	2
– dozwolone, ale z pewnymi ograniczeniami	52	40	5	1	2
– zakazane, ale z pewnymi wyjątkami	14	31	31	19	5
– całkowicie zakazane	3	11	27	53	6
Trudno powiedzieć	15	27	26	12	21

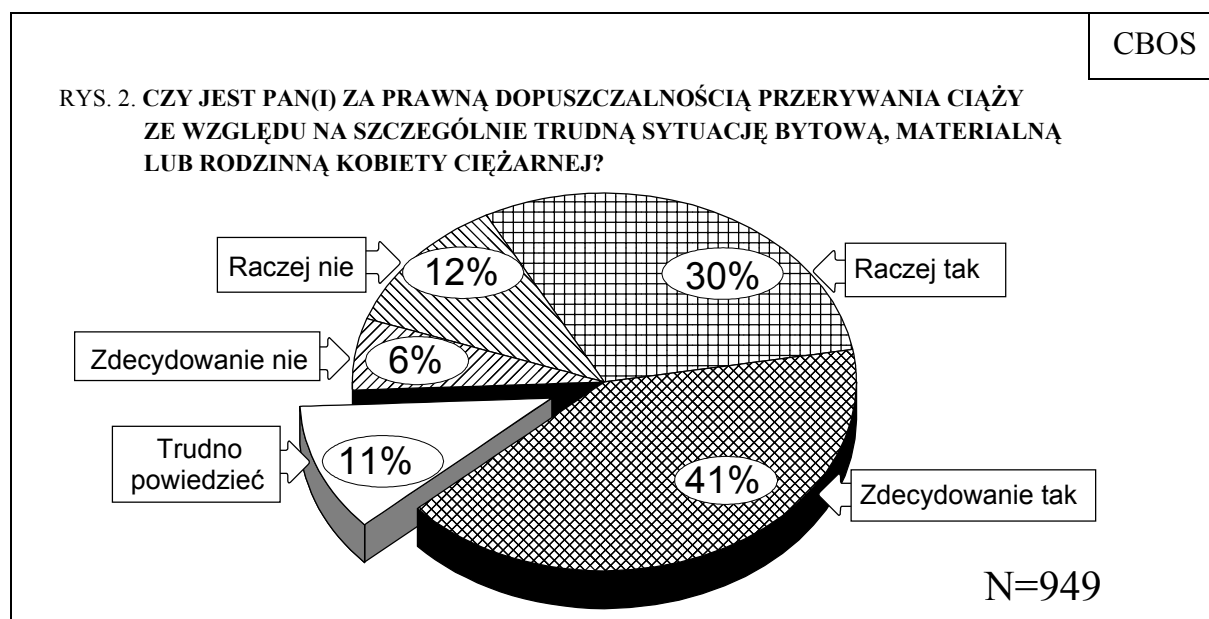
Podobnie jak opinie o prawnej regulacji przerywania ciąży, tak i poglądy na temat prawa kobiety do aborcji są silnie zróżnicowane - zależnie od częstości udziału w praktykach religijnych i orientacji politycznej³.

³ Zob. tabele aneksowe.

DOPUSZCZALNOŚĆ ABORCJI Z TZW. WZGLĘDÓW SPOŁECZNYCH

Respondentom, którzy sądzą, że przerywanie ciąży powinno być dozwolone (z ograniczeniami lub bez) oraz tym, którzy uważają, że powinno być zakazane, ale z pewnymi wyjątkami, albo nie mają określonego zdania w tej sprawie, zadaliśmy dodatkowe pytanie o dopuszczalność aborcji ze względu na trudną sytuację bytową, materialną lub rodzinną kobiety ciężarnej. Grupa ta liczyła 949 osób, co stanowiło 77% ogółu badanych.

Warunki aborcji określono w pytaniu nieco odmiennie niż w przepisach ustawowych, ale w sposób zbliżony do interpretacji „ciężkich warunków życiowych lub trudnej sytuacji osobistej”, jaką w uzasadnieniu swego orzeczenia przyjął Trybunał Konstytucyjny. Można więc na tej podstawie ocenić, czy trudna sytuacja materialna stanowi - zdaniem badanych - dostateczną przesłankę aborcji.

Tylko niespełna jedna piąta (18%) respondentów, którym zadano to pytanie, jest przeciw aborcji z tzw. względów społecznych. Natomiast prawie trzy czwarte (71%) uważa, że powinna ona być dopuszczalna. Stanowią oni 51% ogółu badanych. Jest to odsetek zbliżony do uzyskiwanych w poprzednich sondażach na ten temat, ale przy nieco innym sformułowaniu pytania.

W sondażach CBOS realizowanych w latach 1991-1996 dopuszczalność przerywania ciąży, gdy kobieta jest w ciężkiej sytuacji materialnej, akceptowało od 45% do 50% ogółu badanych (przeciwnego zdania było 37-42%), a po liberalizacji przez Sejm ustawy antyaborcyjnej 58% ogółu respondentów poparło dopuszczalność przerywania ciąży ze względu na „ciężkie warunki życiowe lub trudną sytuację osobistą” kobiety⁴. Natomiast w 1992 roku 53% ogółu badanych odpowiadając na identycznie brzmiące pytanie opowiedziało się za prawną dopuszczalnością aborcji, a 32% było przeciwnego zdania.

Można powiedzieć, że ani ostatnie orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, ani trwające latami dyskusje na temat dopuszczalności aborcji z tzw. względów społecznych nie wpłynęły w istotny sposób na postawy społeczeństwa w tej sprawie.

Dodajmy, że za dopuszczalnością aborcji z tzw. względów społecznych najczęściej, jak można było oczekiwać, opowiadali się ci respondenci, którzy uważali, że przerywanie ciąży powinno być w ogóle dopuszczalne bez żadnych ograniczeń (96%), a najrzadziej - uznający, że aborcja powinna być zakazana, ale z pewnymi wyjątkami (48%). Potwierdza to wniosek sformułowany wyżej, że „pewne wyjątki” w przypadku opowiadania się w ogóle za zakazem aborcji są szeroko rozumiane i nie ograniczają się np. tylko do kwestii zagrożenia życia czy zdrowia kobiety ciężarnej.

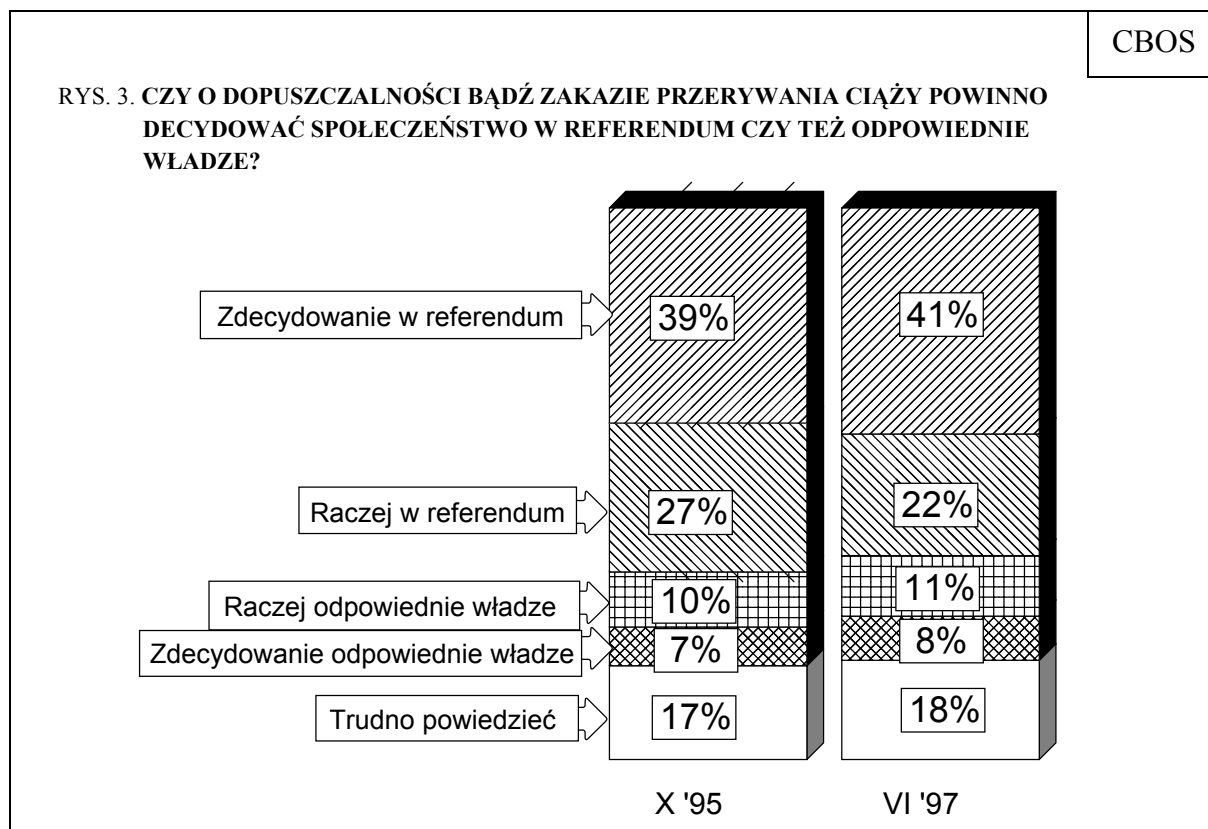
CZY O KWESTII ABORCJI MOŻNA DECYDOWAĆ W REFERENDUM?

W stosunku do października '95 jedynie nieznacznie zmalała (z 66 do 63%) liczba respondentów uważających, że o kwestii dopuszczalności lub zakazu przerywania ciąży powinno decydować społeczeństwo w referendum, a nie odpowiednie władze. Zwolennicy przeprowadzenia referendum w tej sprawie mogą więc liczyć na szerokie poparcie społeczne.

---

⁴ Zob. komunikaty CBOS: „Nowelizacja ustawy antyaborcyjnej i jej konsekwencje”, listopad '96 oraz „Stosunek do aborcji wobec liberalizacji przepisów jej dotyczących”, październik '96.

Jeśli jednak rozstrzygnięciu kwestii prawnej dopuszczalności aborcji w referendum przeciwstawić, jako alternatywną (w dodatkowym pytaniu)⁵, następującą opinię: „Sprawa aborcji nie może być rozstrzygnięta w referendum, ponieważ jest kwestią moralną, niezależną od opinii większości”, a więc pogląd Kościoła i przeciwników aborcji - problem się komplikuje. Przy takim zaakcentowaniu etycznego charakteru tylko jednego z możliwych wyborów liczba opowiadających się za referendum zmniejsza się do 42%, a uznających, że sprawa aborcji nie może być rozstrzygnięta w referendum wzrasta do 46%.

Wskazuje to na bardzo dużą podatność opinii społecznej w tej sprawie na perswazyjny charakter użytych sformułowań. Część badanych uważających, że o dopuszczalności aborcji powinno decydować społeczeństwo w referendum, a nie odpowiednie władze, sądzi zarazem, że sprawa aborcji jest kwestią moralną i nie może być rozstrzygnięta w referendum. Twierdzi tak jedna trzecia (33%) wyraźnie opowiadających się za decydowaniem o tym w referendum i dwie piąte (40%) uważających, że w tej sprawie raczej powinno decydować społeczeństwo.

⁵ Uczyniliśmy to na zasadzie pewnego rodzaju eksperymentu metodologicznego.

Oczywiście część tych opinii jest przejawem niekonsekwencji, niespójności poglądów, np. także wśród zwolenników decydowania o tej sprawie przez odpowiednie władze, a nie w referendum, znaleźć można osoby (17%), które opowiadają się za rozstrzygnięciem tej sprawy w referendum, choć jest to kwestia moralna. Co więcej, aż 49% badanych uznających, że „sprawa aborcji nie może być rozstrzygnięta w referendum, ponieważ jest kwestią moralną, niezależną od opinii większości” uważa zarazem, że o jej dopuszczalności bądź zakazie decydować powinno społeczeństwo w referendum, a nie odpowiednie władze. Można przypuszczać, że dla dużej części badanych (zarówno zwolenników, jak i przeciwników prawnej dopuszczalności aborcji) moralny charakter kwestii aborcji może nie być przeszkodą w rozstrzygnięciu jej prawnej dopuszczalności w taki czy inny sposób. Ponadto oprócz (celowo) perswazyjnego sformułowania pytania, jakie zadaliśmy - sugerującego słuszność jednej z dwóch przedstawionych respondentom opinii, niewątpliwie istotne znaczenie dla wielu badanych mogło mieć też pozostawanie w zgodności z poglądem Kościoła na tę sprawę, co w rezultacie prowadzi do sprzeczności opinii.

Opinie społeczeństwa polskiego o prawnej dopuszczalności przerywania ciąży nie zmieniły się po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego. Nadal połowa badanych akceptuje przerywanie ciąży (z pewnymi ograniczeniami lub bez), a nieco ponad jedna czwarta uważa, że od zakazu aborcji powinny istnieć pewne wyjątki. Prawie dwie trzecie respondentów sądzi także, że kobieta powinna mieć prawo do aborcji w pierwszych tygodniach ciąży, jeśli tak zdecyduje. Przeważa też niezmiennie akceptacja dopuszczalności aborcji z tzw. względów społecznych, nawet wśród osób, które opowiadają się wprawdzie za zakazem aborcji, ale dopuszczają pewne wyjątki.

Zdaniem blisko dwóch trzecich badanych kwestia prawnej dopuszczalności aborcji powinna być rozstrzygnięta w referendum, a nie pozostawiona decyzji odpowiednich władz.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, przerywanie ciąży powinno być: 1 - dozwolone bez żadnych ograniczeń; 2 - dozwolone, ale z pewnymi ograniczeniami; 3 - zakazane, ale z pewnymi wyjątkami; 4 - całkowicie zakazane

	(%)				Trudno powiedzieć	Liczba osób
	1	2	3	4		
Ogółem	14	36	27	14	8	1108
Płeć						
Mężczyźni	14	37	26	12	10	524
Kobiety	14	35	28	16	7	584
Wiek						
do 24 lat	13	42	34	9	3	154
25-34	10	36	34	10	10	197
35-44	19	39	25	12	5	255
45-54	15	40	24	13	8	188
55-64	13	40	26	12	10	123
65 lat i więcej	13	22	22	29	14	189
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	29	33	20	11	415
Miasto do 20 tys.	15	44	19	11	11	137
od 21 do 100 tys.	16	36	28	16	5	226
101-500 tys.	22	39	22	10	7	213
501 tys. i więcej mieszk.	18	49	23	5	4	115
Region						
Północny	13	44	25	12	6	133
Zachodni	24	37	19	13	6	124
Środkowo-zachodni	14	42	21	14	9	166
Środkowy	18	40	29	8	5	192
Wschodni	12	22	32	24	10	129
Południowo-wschodni	5	29	32	21	13	186
Południowo-zachodni	15	40	29	9	7	178
Wykształcenie						
Podstawowe	16	31	21	20	12	337
Zasadnicze zawodowe	11	40	28	10	10	336
Średnie	17	35	31	13	4	351
Wyższe	6	47	34	10	3	84
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	9	48	29	9	4	74
Prac. umysł. niż. szczebla	20	35	34	6	5	122
Pracownicy fiz.- umysł.	11	44	24	12	8	86
Robotnicy wykwalifikowani	20	35	29	7	8	114
Robotnicy niewykwalifik.	18	41	28	5	8	51
Rolnicy	9	43	30	10	8	59
Prywatni przedsiębiorcy	14	35	35	11	5	40
Bierni zawodowo						
Renciści	9	33	22	23	14	148
Emeryci	16	29	22	22	11	186
Uczniowie i studenci	17	35	32	13	8	72
Bezrobotni	14	42	19	18	8	101
Gospodynie domowe i inni	3	29	45	19	5	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	15	40	32	10	3	139
Sektor państwowy	18	34	33	6	8	121
Sektor prywatny	14	41	27	11	7	237
Spółdzielczość	7	42	48	0	3	14
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 200 zł	15	35	27	16	8	204
201 - 325	14	32	25	19	9	213
326 - 449	17	40	23	11	8	195
450 - 599	15	37	28	14	5	139
Powyżej 599 zł	13	44	32	8	3	168
Ocena własnych war. mater.						
Źle	16	36	22	16	10	281
Średnie	13	34	31	15	8	558
Dobre	15	42	25	12	6	269
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	5	6	32	44	13	85
Raz w tygodniu	7	32	34	20	7	498
Kilka razy w miesiącu	16	40	27	8	10	170
Kilka razy w roku	21	51	18	2	8	247
W ogóle nie uczestniczy	33	43	11	4	9	108
Poglądy polityczne						
Lewica	24	49	18	5	4	276
Centrum	11	43	31	9	6	285
Prawica	9	22	36	26	7	302
Trudno powiedzieć	12	32	22	16	17	244

Tabela 2. Proszę powiedzieć, w jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza ze stwierdzeniem: "Kobieta - jeśli tak zdecyduje - powinna mieć prawo do aborcji w pierwszych tygodniach ciąży"? 1 - Zdecydowanie się zgadzam; 2 - Raczej się zgadzam; 3 - Raczej się nie zgadzam; 4 - Zdecydowanie się nie zgadzam

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	30	16	14	5	1102
Płeć						
Mężczyźni	37	30	17	11	6	521
Kobiety	33	30	16	17	4	581
Wiek						
do 24 lat	36	33	16	12	3	151
25-34	32	26	22	17	3	197
35-44	42	29	14	11	4	255
45-54	37	32	15	11	5	187
55-64	36	32	12	17	4	124
65 lat i więcej	25	27	19	20	8	187
Miejsce zamieszkania						
Wieś	23	28	26	18	5	414
Miasto do 20 tys.	39	32	12	13	4	137
od 21 do 100 tys.	35	31	15	14	5	224
101-500 tys.	42	35	9	10	4	210
501 tys. i więcej mieszk.	57	22	6	11	3	115
Region						
Północny	39	30	14	14	4	130
Zachodni	44	37	9	8	2	125
Środkowozachodni	36	35	13	10	6	164
Środkowy	42	26	16	13	4	191
Wschodni	24	31	20	17	8	128
Południowo-wschodni	21	28	29	18	4	186
Południowo-zachodni	41	24	12	17	6	178
Wykształcenie						
Podstawowe	34	29	15	16	6	335
Zasadnicze zawodowe	36	26	20	13	5	335
Średnie	35	32	15	13	4	348
Wyższe	34	38	12	14	1	84
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	39	39	12	11	0	74
Prac. umysł. niż. szczebla	38	30	14	15	3	123
Pracownicy fiz. - umysł.	45	28	11	13	3	86
Robotnicy wykwalifikowani	39	30	15	10	6	114
Robotnicy niewykwalifik.	43	40	17	0	0	49
Rolnicy	26	31	28	7	8	59
Prywatni przedsiębiorcy	38	27	12	13	9	40
Bierni zawodowo						
Renciści	32	28	17	16	8	147
Emeryci	30	29	17	18	6	184
Uczniowie i studenci	34	36	16	14	0	69
Bezrobotni	32	28	19	17	4	101
Gospodynie domowe i inni	31	13	23	28	5	54
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	40	34	12	10	3	139
Sektor państwowy	34	34	19	9	4	121
Sektor prywatny	42	28	14	13	3	237
Spółdzielczość	34	43	13	0	10	13
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 200 zł	33	28	23	13	3	204
201 - 325	27	31	19	17	6	213
326 - 449	37	33	13	13	4	193
450 - 599	38	31	9	17	5	139
Powyżej 599 zł	45	29	15	8	3	168
Ocena własnych war. mater.						
Złe	37	29	16	15	4	280
Średnie	30	30	20	15	5	556
Dobre	43	30	11	12	5	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	18	14	18	45	6	84
Raz w tygodniu	23	30	22	20	6	496
Kilka razy w miesiącu	35	37	18	7	5	169
Kilka razy w roku	53	31	9	3	3	247
W ogóle nie uczestniczy	61	27	5	3	4	106
Poglądy polityczne						
Lewica	54	34	5	5	1	275
Centrum	33	37	18	8	5	285
Prawica	23	22	23	28	5	301
Trudno powiedzieć	31	26	19	15	8	239

Tabela 3. Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży ze względu na szczególnie trudną sytuację bytową, materialną lub rodzinną kobiety ciężarnej?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	30	12	6	11	949
Płeć						
Mężczyźni	41	29	11	7	12	459
Kobiety	41	31	12	6	10	490
Wiek						
do 24 lat	42	34	14	7	3	141
25-34	33	33	12	9	15	177
35-44	45	31	13	4	6	224
45-54	44	26	10	7	14	164
55-64	45	29	8	6	12	108
65 lat i więcej	39	25	11	6	19	134
Miejsce zamieszkania						
Wieś	27	33	16	8	16	334
Miasto do 20 tys.	45	31	6	8	10	123
od 21 do 100 tys.	44	29	10	6	11	191
101-500 tys.	52	27	10	3	8	192
501 tys.i więcej mieszk.	56	26	9	6	4	108
Region						
Północny	50	26	13	2	8	117
Zachodni	58	26	5	5	6	107
Środkowozachodni	42	26	13	6	12	143
Środkowy	45	30	10	8	8	176
Wschodni	33	29	13	6	19	98
Południowo-wschodni	19	39	15	7	19	146
Południowo-zachodni	42	31	11	8	8	162
Wykształcenie						
Podstawowe	43	28	10	4	15	269
Zasadnicze zawodowe	35	34	12	6	12	301
Średnie	43	28	14	6	10	304
Wyższe	50	29	6	14	1	76
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier.,inteligencja	54	27	4	12	4	67
Prac.umysł.niż.szczębła	43	25	15	5	12	114
Pracownicy fiz.- umysł.	43	26	12	8	11	75
Robotnicy wykwalifikowani	42	25	15	5	12	106
Robotnicy niewykwalifik.	50	32	8	3	7	48
Rolnicy	23	35	19	11	11	53
Prywatni przedsiębiorcy	33	43	8	10	5	35
Bierni zawodowo						
Renciści	40	29	6	5	20	114
Emeryci	41	27	11	4	16	145
Uczniowie i studenci	44	33	16	6	1	62
Bezrobotni	40	42	8	1	9	83
Gospodynie domowe i inni	33	29	19	15	4	45
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	49	24	10	7	9	126
Sektor państwowy	42	30	14	4	10	114
Sektor prywatny	43	30	9	9	8	211
Spółdzielczość	24	44	29	0	3	14
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 200 zł	38	26	16	4	16	172
201 - 325	41	33	9	7	10	172
326 - 449	43	30	9	9	9	174
450 - 599	49	25	14	4	8	119
Powyżej 599 zł	47	31	10	4	8	155
Ocena własnych war. mater.						
Złe	42	24	11	7	15	237
Średnie	37	34	13	6	11	476
Dobre	49	28	10	5	8	236
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	17	5	26	20	31	47
Raz w tygodniu	30	33	16	8	12	399
Kilka razy w miesiącu	39	36	12	4	9	157
Kilka razy w roku	55	29	5	3	9	242
W ogóle nie uczestniczy	64	22	4	3	7	104
Poglądy polityczne						
Lewica	60	27	4	4	5	263
Centrum	39	36	11	5	9	260
Prawica	30	27	21	10	11	222
Trudno powiedzieć	32	29	11	7	21	204

Tabela 4. Czy o dopuszczalności bądź zakazie przerywania ciąży powinno decydować społeczeństwo w referendum czy też odpowiednie władze? 1 - Zdecydowanie w referendum; 2 - Raczej w referendum; 3 - Raczej odpowiednie władze; 4 - Zdecydowanie odpowiednie władze

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	22	11	8	18	1100
Płeć						
Mężczyźni	45	20	10	8	16	522
Kobiety	38	24	11	7	19	578
Wiek						
do 24 lat	47	22	10	9	11	154
25-34	44	25	9	11	10	194
35-44	47	23	8	5	16	255
45-54	35	24	13	11	18	187
55-64	43	21	12	7	17	124
65 lat i więcej	31	17	12	6	34	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	32	25	11	7	25	415
Miasto do 20 tys.	48	13	11	13	16	137
od 21 do 100 tys.	40	29	12	7	12	224
101-500 tys.	50	19	8	7	16	207
501 tys. i więcej mieszk.	54	17	12	6	11	115
Region						
Północny	37	29	11	9	13	132
Zachodni	44	19	14	8	15	124
Środkowozachodni	42	21	10	6	21	166
Środkowy	48	19	8	5	19	192
Wschodni	39	18	12	12	18	124
Południowo-wschodni	29	25	13	8	25	186
Południowo-zachodni	49	24	8	8	11	176
Wykształcenie						
Podstawowe	34	20	10	7	28	335
Zasadnicze zawodowe	39	26	11	7	17	336
Średnie	48	20	11	10	11	346
Wyższe	50	24	10	7	10	83
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	48	25	12	5	11	74
Prac. umysł. niż. szczebla	56	20	7	6	11	120
Pracownicy fiz.- umysł.	40	27	15	10	8	86
Robotnicy wykwalifikowani	43	20	11	8	18	114
Robotnicy niewykwalifik.	52	17	14	8	10	51
Rolnicy	28	27	9	11	25	59
Prywatni przedsiębiorcy	53	12	9	19	7	40
Bierni zawodowo						
Renciści	36	20	12	7	26	146
Emeryci	34	16	13	8	28	185
Uczniowie i studenci	50	24	10	7	10	69
Bezrobotni	32	32	10	6	20	101
Gospodynie domowe i inni	40	39	4	4	14	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	47	25	11	6	12	139
Sektor państwowy	59	20	5	7	9	121
Sektor prywatny	46	20	13	11	11	233
Spółdzielczość	29	35	9	3	24	13
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 200 zł	34	26	10	14	16	204
201 - 325	37	24	13	8	18	213
326 - 449	44	22	9	5	20	194
450 - 599	49	16	13	9	13	138
Powyżej 599 zł	50	21	13	6	11	167
Ocena własnych war. mater.						
Złe	36	25	8	8	23	280
Średnie	41	23	10	7	19	555
Dobre	47	18	15	8	11	266
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	34	15	13	7	31	80
Raz w tygodniu	38	23	10	9	20	495
Kilka razy w miesiącu	39	29	7	10	16	170
Kilka razy w roku	49	21	14	5	12	247
W ogóle nie uczestniczy	50	19	10	5	16	107
Poglądy polityczne						
Lewica	53	21	12	7	7	276
Centrum	42	27	12	7	13	286
Prawica	44	20	8	12	16	297
Trudno powiedzieć	25	22	11	4	38	241